

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 214/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť A. V., zastúpenej advokátkou JUDr. Silviou Sovovou, Diamantová 10, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 21/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. V. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. novembra 2013 doručená sťažnosť A. V. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 21/2011 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky doručenom okresnému súdu 25. januára 2011, ktorým sa domáha vyslovenia neúčinnosti uznesenia schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov domu na... v... z 11. januára 2011.

Po podaní návrhu na začatie konania si sťažovateľka zvolila právnu zástupkyňu a 14. februára 2011 doručila okresnému súdu splnomocnenie spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia.

Okresný súd o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol uznesením zo 14. marca 2011 tak, že ho zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 16. mája 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Od rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach Okresný súd... neurobil v tejto veci už vyše dvoch rokov vôbec žiaden úkon s výnimkou toho, že mi prostredníctvom mojej právnej zástupkyne doručil procesné poučenie o právach účastníka konania, na ktoré som odpovedala dňa 28. 3. 2012. A to všetko napriek tomu, že som výslovne žiadala vytýčenie termínu pojednávania prostredníctvom svojej právnej zástupkyne ešte dňa 19. 3. 2012.

O mojom návrhu Okresný súd Košice I teda doposiaľ vôbec nevytýčil termín pojednávania.

Oficiálnu sťažnosť predsedovi Okresného súdu Košice I som nepodávala, nakoľko mám za to, že by sa tým nič nezmenilo a v konečnom dôsledku s prihliadnutím na ostatnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, takýto zbytočný administratívny úkon ani nie je pre podanie ústavnej sťažnosti potrebný.

Vlastník (spoluvlastník) bytu č. 1 v dome... D. si svoj domnelý nárok na zaplatenie čiastky 5 352,90 Eur voči mne v zmysle mnou napadnutého uznesenia schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov zo dňa 11. 1. 2011 uplatňuje v občianskom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod č. k. 19 C/119/2011. Samozrejme, že sa snažím uplatňovať si svoje procesné práva.

Na rozdiel od môjho návrhu, o návrhu protistrany súd začal konať rýchlo. Návrh zo strany M. D. bol podaný dňa 13. 9. 2011, do dnešného dňa bolo vytýčených 5 pojednávaní vo veci.

Javí sa mi, že súdy v tomto prípade účelovo nekonajú o mojom návrhu a naopak, rýchlo sa koná o návrhu D. voči mne, hoci tieto dve konania spolu súvisia. Pripadá mi to tak, akoby reálny výkon súdnej moci v Slovenskej republike spočíval vtom, ako si určitý privilegovaný jednotlivец, alebo skupina ľudí rozhodovanie objedná. Inak si priepastný rozdiel v prístupe súdov neviem vysvetliť. Mám za to, že ako navrhovateľka som vôbec nijako nespôsobilá prietahy v konaní. Nečinnosť Okresného súdu Košice I s vykonaním akéhokoľvek úkonu po dobu približne dva a pol roka je ničím neospravedliteľná.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky... v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a... v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I vo veci sp. zn. 10 C/ 21/2011 porušené bolo.

... prikazuje, aby Okresný súd Košice I konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I sp. zn. 10 C/21/2011 bez prietahov.

... zakazuje Okresnému súde Košice-okolie pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

... priznáva sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 7 000.- Eur.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania.“

Primerané finančné zadostučinenie navrhuje sťažovateľka priznať vzhľadom na „neospravedliteľnú a nezdôvodniteľnú nečinnosť súdu“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel tohto princípu je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s už uvedeným ústavný súd poukazuje na to, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietahov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) aj sťažnosť adresovaná predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil dovtedajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

prípadne práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v zásade koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sťažnosť na priet'ahy v namietanom konaní u predsedu okresného súdu neuplatnila z dôvodu, že *„by sa tým nič nezmenilo a v konečnom dôsledku s prihliadnutím na ostatnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, takýto zbytočný administratívny úkon ani nie je pre podanie ústavnej sťažnosti potrebný“*.

V uvedenej súvislosti poukazuje taktiež na dva rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 12. júna 2012 (Ištván, Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický proti Slovenskej republike), keď v obidvoch veciach z rozsudkov ESLP podľa sťažovateľky možno vyvodit' záver, že ústavný súd *„nesmie podmieňovať prijatie tejto ústavnej sťažnosti predchádzajúcou sťažnosťou predsedovi dotknutého súdu“*.

Ústavný súd konštatuje, že tieto argumenty nemôže akceptovať, pretože uvedené rozhodnutia ESLP sa týkali konaní, ktorých dĺžka bola v prvom prípade takmer 6 a pol roka a v druhom prípade bola viac ako 11 rokov, na rozdiel od napadnutého konania, ktoré od jeho začiatku až do podania sťažnosti ústavnému súdu trvá dva roky a desať mesiacov.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

Sťažovateľka bola v konaní pred krajským súdom kvalifikovane právne zastúpená, avšak sťažnosť na priet'ahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy krajského súdu neuplatnila. Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil,

že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, sťažnosť odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2014